Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821 ΚΑΙ ΟΙ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
14 & 15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2022

πρωτοβουλία 1821-2021

ο αναγνώστης
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΚΑΙ ΤΙΣ ΤΕΧΝΕΣ

ΙΔΡΥΜΑ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ & ΜΟΥΣΙΚΗΣ
Β & Μ ΘΕΟΧΑΡΑΚΗ

Καμία επανάσταση δεν έγινε χωρίς να αποτυπωθεί στην τέχνη και χωρίς η τέχνη να επηρεάσει τις συνειδήσεις των αγωνιστών. Διακόσια χρόνια μετά ποια ήταν η συμβολή της τέχνης στην Επανάσταση του 1821 και ποια η συμβολή της Επανάστασης στην τέχνη; Συμβάδισαν και με ποιο τρόπο οι τέχνες με την καθημερινότητα του αγώνα; Ποια ήταν η σχέση των καθημερινών ανθρώπων της εποχής με την τέχνη; Ποιοι ήταν οι καλλιτέχνες που αποτύπωσαν τα πάθη και τους αγώνες; Ποιες ήταν οι μορφές με τις οποίες η τέχνη εξέφρασε το επαναστατικό πνεύμα; Και τέλος ποιο ήταν το απόσταγμα της τέχνης που δημιουργήθηκε λίγο πριν, κατά και αμέσως μετά την Επανάσταση και τι προσλαμβάνουμε εμείς σήμερα από αυτό;

Αυτά είναι μερικά από τα ερωτήματα που θα συζητηθούν από έγκυρους ερευνητές, ακαδημαϊκούς, πανεπιστημιακούς καθηγητές και καλλιτέχνες στο διεπιστημονικό συνέδριο με τίτλο «Η Επανάσταση του 1821 και οι Νεοελληνικές Τέχνες» που οργανώνουν το Ίδρυμα Εικαστικών Τεχνών και Μουσικής Β. & Μ. Θεοχαράκη, και το ηλεκτρονικό περιοδικό «*Ο Αναγνώστης*», στο πλαίσιο των επετειακών δράσεων της «Πρωτοβουλίας 1821-2021» στις 14 και 15 Απριλίου στο αμφιθέατρο του Ιδρύματος Β.& Μ. Θεοχαράκη.

Εικόνα: *Ελληνίδα που παίζει λαγούτο*, 1847 Charlemagne-Oscar Guet (1801-1871), Συλλογή Μιχάλη και Δήμητρας Βαρκαράκη σπό την έκθεση του Ιδρύματος Β. & Μ.. Θεοχαράκη: «Η Γυναίκα στην Επανάσταση του 1821», από τη Συλλογή Μιχάλη και Δήμητρας Βαρκαράκη.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΠΕΜΠΤΗ 14 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2022

09.30 ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

Φώτης Παπαθανασίου,
Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος Εικαστικών Τεχνών και Μουσικής Β. & Μ. Θεοχαράκη

Ιωάννης Μάνος,
Σύμβουλος Διοίκησης στην Εθνική Τράπεζα, Συντονιστής της «Πρωτοβουλίας 1821-2021»

Γιάννης Μπασκόζος,
Διευθυντής του περιοδικού *Ο Αναγνώστης*

10.30 Α' ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ (ΠΟΙΗΣΗ-ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ)

Σχόλια στον Παπατρέχα του Κοραή
Γιάννης Ξούριας, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Φιλολογίας ΕΚΠΑ

Γυναικείος ηρωισμός: Τρόποι παρουσίασης της Ελληνίδας αγωνίστριας του 1821 στη γερμανική και την ελληνική λογοτεχνία του 19ου αιώνα
Αναστασία Αντωνοπούλου, Καθηγήτρια, Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας & Φιλολογίας ΕΚΠΑ

Το 1821 στην πεζογραφία και στη λαϊκή λογοτεχνία (μυθιστορηματικές βιογραφίες και κόμικς)
Φίλιππος Παππάς, Δρ. νεοελληνικής φιλολογίας

Η Επανάσταση στην ελληνική ποίηση δύο αιώνων. Η παραδειγματική περίπτωση του Μακρυγιάννη
Ευριπίδης Γαραντούδης, Καθηγητής, Τμήμα Φιλολογίας ΕΚΠΑ

Αιρετικές θεωρήσεις της Επανάστασης σε ποιητικά κείμενα της Μεταπολίτευσης
Μαρία Διαμαντοπούλου, Υπ. δρ. νεοελληνικής φιλολογίας ΕΚΠΑ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ:
Ευριπίδης Γαραντούδης, **Νάσος Βαγενάς**

12.00 **ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ**

12.30 **ΜΟΥΣΙΚΗ**

Β' ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Λόγια πατριωτικά άσματα για την Εθνική Παλιγγενεσία από Έλληνες δημιουργούς
Γιώργος Κωνστάντζος, Μουσικολόγος-ερευνητής

Τα μουσικά όργανα στην Επανάσταση του 1821
Λάμπρος Λιάβας, Καθηγητής εθνομουσικολογίας, Τμήμα Μουσικών Σπουδών ΕΚΠΑ

Φιλελληνικές παρτιτούρες. Γαλλική Φιλελληνική Μουσική
Φώτης Παπαθανασίου, Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος Εικαστικών Τεχνών και Μουσικής Β. & Μ. Θεοχαράκη

Το 1821 στην έντεχνη μουσική δημιουργία
Νίκος Μαλιάρας, Καθηγητής ιστορικής μουσικολογίας, Τμήμα Μουσικών Σπουδών ΕΚΠΑ

Ο χορός του Ζαλόγγου. Ένας μύθος που αντέχει στον χρόνο!
Ρένα Λουτζάκη, Ανθρωπολόγος του χορού, τ. Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Μουσικών Σπουδών ΕΚΠΑ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ: **Λάμπρος Λιάβας**

14.00 **ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ**

15.00 **ΘΕΑΤΡΟ**

Γ' ΣΥΝΕΔΡΙΑ

«Αρετήν απαιτεί η ελευθερία»: η δραματουργία του 1829
Άννα Ταμπάκη, Ομότιμη Καθηγήτρια, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ

Η Ελληνική Επανάσταση στους δραματικούς διαγωνισμούς
Κυριακή Πετράκου, Ομότιμη Καθηγήτρια, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ

Το 1821 στο ελληνικό θέατρο σκιών
Ανθή Χοτζάκογλου, Υπ. διδάκτωρ, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ

Ηθοποιοί ως μαχητές και παραστάσεις για την ελευθερία: το 1821 στο θέατρο
Βάλτερ Πούχνερ, Ομότιμος Καθηγητής, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ: **Βάλτερ Πούχνερ**

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2022

10.00

Δ' ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ-ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΥΠΤΙΚΗ

Η Παναγία της Τήνου μέσα από χαρακτικά του 19ου αιώνα
Μάρω Καρδαμίτση-Αδάμη, Ομότιμη Καθηγήτρια Σχολής Αρχιτεκτόνων ΕΜΠ

Πτυχές της εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής στην περίοδο της Επανάστασης και το νεοσύστατο ελληνικό κράτος
Ιωάννα Στουφή-Πουλημένου, Καθηγήτρια Χριστιανικής Αρχαιολογίας και Τέχνης, ΕΚΠΑ

Γλυπτοθήκες ηρώων της Επανάστασης του 1821
Δημήτρης Παυλόπουλος, Καθηγητής Ιστορίας της Τέχνης, ΕΚΠΑ

Ερμηνευτικές παρατηρήσεις στην περί την ελληνική επανάσταση του 1821 εκκλησιαστική ζωγραφική του ελλαδικού χώρου
Νικόλαος Γραίκος, Δρ. Ιστορίας της Τέχνης ΑΠΘ

Ηπειρώτες χρυσικοί και η τέχνη τους στη Ζάκυνθο τον 19ο αιώνα
Αρχιμ. Διονύσιος Λυκογιάννης, Ιεροκήρυξ Ι.Μ. Ζακύνθου, υπ. διδάκτωρ ΕΚΠΑ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ: **Χρήστος Φ. Μαργαρίτης**

12.00 **ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ**

21
πρωτοβουλία
1821-2021

12.30

ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ
ΤΡΑΠΕΖΙ

200 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Τι απέμεινε από τις τέχνες του 1821; Ποιος ήταν ο ρόλος τους στον αγώνα; Πόσο συμβάδιζαν με τις κάθε φορά προτεραιότητες του αγώνα; Πώς επέδρασσαν στις σύγχρονες τέχνες; Γενικότερα ποιο είναι το σημερινό τους στίγμα;

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ: **Ευριπίδης Γαραντούδης**, **Φώτης Παπαθανασίου**, **Χρήστος Μαργαρίτης**, **Βάλτερ Πούχνερ**, **Γιάννης Μπασκόζος**

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ: **Περιοδικό «*Ο Αναγνώστης*»**

